

BARLANGI HÍREK

csenyábbá válik a folyosó. Ezen a szakaszon erős hordalék-feltöltődés, sőt tufagátkepződés várható. A barlangrendszer teljes hosszában dúsan cseppkőves, a sztalaktitképződmények túlsúlyával. Óriás méretű sztalagmitjai nincsenek, inkább csak az oldalakra felnőtt karcsú, hosszú oszlopok. A barlangnak aisébarlangja nincsen, benne állandó jellegű patak folyik az ág teljes hosszában. A patak vize, különösen az alsó szakaszban sok helyen tóvá duzzad.

A főág haladási (vízfolyási) irányában jobb kéz felől kb. 4 szűkebb mellékágat vesz fel, ezek közül legjelentősebb méretű az utolsó mellékág, amely az úgynevezett keserűtői részről indul. A mellékágak folyosószerűsége nem haladja meg átlagban az 1 métert, sőt legtöbb helyen ennél jóval kisebb. A mellékágakban több kisebb karsztforrás vize fakad, amelyek ezen ágaknak, különösen alsóbb szakaszokban, állandó jellegű, gyenge szivárgó vízfolyást biztosítanak. A főágban, elsősorban a folyosó baloldali részéről több állandó jellegű karsztforrás fakad, ezek között egyik-másik a forrásnál mésztufagátat épített. A tornakápolna-teressznyi cseppkőbarlang, jellegét tekintve, leginkább a Békebarlanghoz hasonlítható.

E nnyit tudunk tehát erről a barlangrendszeréről, amelyben még a mai napig sem járt soha egyetlen ember sem. A rendszer feltárási kísérlete már évek óta folyamatban van. Vagy a forrás felől, vagy a víznyelők felől remélni az eredményes bejutást és megismerést. Reméljük, ez hamarabb sikerülni fog s akkor a barlangrendszer tényleges megismerésével a gyakorlati észleléseken keresztül is le tudjuk mérni, hogy előzetes vizsgálataink adatai mennyiben állják meg a helyüket.

A zt hiszem, nem nehéz belátni, hogy napjainkban a barlangkutatás már nem az, ami ezelőtt még akár tíz évvel is volt. Túljutottunk az ötletszerű kapkodáson, sikerült a karsztok megismerését célzó feltárásoknak tudományos vizsgálati alapjait kidolgozni. A gyakorlat, az eddigi eredmények már eddig is bebizonyították új irányunknak helyességét. Ezen az úton kívánunk tovább is haladni. Tovább a végcél felé, a ma még rejtett, valamennyi ismeretlen földalatti cseppkőbroladalm megfelfedezéséért.

S ezen a ponton vetődik fel az a kérdés, hogy ezek szerint talán a barlangkutatás, a maga új, tudományos vonalainak kidolgozásával és alkalmazásával megszűnt talán sport lenni? A barlangkutatást kisajátították maguknak a tudományos kutatók s ezáltal háttérbe szorították a természetjáró és kedvelő barlangtúra szakosztályok tagjait? Nagyon helytelen lenne a kérdést így értelmezni. Sőt, egyenesen azt kell mondanunk, hogy a sportkörök aktív, kutatószellemű tagjai részére éppen ezen keresztül nyíltak meg a hasznos munkának olyan lehetőségei, amilyenek közel sem voltak a múltban. Hiszen a feltárás, a felfedezés munkája éppen őrjük vár. A kutató elképzeléseit, elméleti megismeréseit nekik kell formába önteniük. Valójában csak most nyíltak meg a nemes, sportszerű kutatási verseny őrési lehetőségei. A feltárásokhoz lelkes természetbarátokra, munkatársakra van szükség. Olyan munkatársakra, mint az Élelmiszeripari Minisztérium Klinizsi Sportkörének tagjai, akik lelkes áldozatvállalásukkal az égerszögi Szabadságbarlang feltárási munkájában már eddig is megmutatták, hogy nem hiába való volt törhetetlen munkakedvük és kitartásuk. Meg vagyok győződve róla, hogy lapunk olvasói között még igen sokan vannak, akik hajlandók részt venni ebben a gyönyörű, sportszerű munkában, amelynek a jövőben csak még inkább szélesedni kell, egészen a mozgalmomá válás határáig. Kutatásaink kimutatták, hogy számtalan feladat vár még megoldásra. Kapcsolódjatok be hát sporttársak Ti is, minél többen, hogy annál hamarabb megvalósíthassuk nagy álmunkat, a magyar karsztok teljes megismerését és feltárást.

A Ferenchegyi-barlang természetes és lezárt mesterséges bejáratával rendelkezett. A természetes bejáraton keresztül bejárható volt az egész barlang. Sajnos ez a bejárat beomlott. A mesterséges bejárat kulcsa a II. kerületi Tanács Víz- és Csatornázási osztályán szerezhető meg személyazonossági és turista igazolvány felmutatása mellett. Ezt a bejáratot régebben nem igen szokták igénybe venni, mert e bejárat folytatásában van a híres kígyó folyosó, mely hosszú métereken keresztül fardaságos hasoncsúszást jelent.

A Szemlőhegyi-barlang magántelken nyílik. A telek elhanyagolt állapotban van. A Barlang utca 2. ház hegyfelőli szomszédjánál lehet bemenni, ahonnan azután a teljesen eltűnt kerítésen át jutunk a barlanghoz. A barlang faajtóval van elzárva, melynek azonban az alsó része hiányzik. Barlangruhában e nyíláson keresztül a bejutás nem jelent semmi nehézséget. A barlang engedély nélkül is szabadon látogatható mert természeti kincs, mely nem lehet magános tulajdona. E két barlangba nem szükséges kötél, de barlangruha kell. Vezető nélkül nem tanácsos a barlangba menni, mert a tekervényes utakon könnyen eltévedhetünk.

A többi barlang: kötél, barlangruha, hágcsó felszereléssel szabadon járható. A solymári Ördöglyuk-barlang alatt bányaműveletek húzódnak. Ott ugyan jelen időszakban termelés nem folyik, de az ismételt üzembehelyezés bármikor megtörténhet és akkor a robbantások omlásokat idézhetnek elő. Minden esetre helyes az óvatosság, mert a felhagyott bányákban mérges gázok gyűlnek össze, melyek az alaphegység repedésein keresztül a fölfötte húzódo barlangon keresztül ventilálódhat.

A pillisi Ördöglyuk még ma is tele van a háborúból visszamaradt és bedobált robbanó tárgyakkal, melyeknek többiségét ma már kőgörgöget takar, de vigyázatlansággal szerencsétlenséget okozhatnak.

A bánhidai Szelim-barlang mögött egy nagyobb barlang húzódik, de ez a barlang a mélyebb részein felhalmozódott gáz miatt nem járható.

Jósvafő községtől északra, a Kistohonya forrás árvízi kiömlőjének kibontásával a Budapesti Műszaki Egyetem barlangkutató csoportja az elmúlt hetekben újabb nagyszabású cseppkőbarlangot tárt fel. A cseppkőbarlangnak eddig kb. 300 méteres szakaszát sikerült bejárni, jelenlegi végét egy mély, vízzel telt szifon képezi. A barlang a hegység egyéb barlangjaival nem áll összefüggésben. A Baradla műlt századbéli nagy kutatójáról az új barlang a „Vas Imre Cseppkőbarlang” elnevezést kapta.

Augusztus 6-án az aggteleki karszton eddig sohasem észlelt méretű árvíz pusztított, amely elöntötte a hegység barlangjait. A Baradlaban az árvíz elvitte az utakat, valamint sok cseppkővet letört. Az árvíz méreteire jellemző, hogy még az Óriások-terme is víz alá került. A Jószaforrás árvízi forrása olyan erővel tört elő a hegyből, hogy egy 25 méter mély, 20 méter széles forráskrátert alakított. A víz a kráterből mintegy 5 óra leforgása alatt kb. 120 vagon közettörmelékkel és kavicsos iszapot hordott ki, amely hordalékkal eltemette a jósvafői turbinaárok jelentős szakaszát és a „Tengerszem tó” egy részét feltöltötte. A roppant áradás előidézője egy 86 mm-es felhőszakadás volt. A károk helyreállítása folyamatban van.

